

TER BESLISSING

Aan

de minister

57/12

Generale Thesaurie
Financiële Markten

Persoonsgegevens

nota

FM NO 546586 Verslag NL FSC - 12 november 2025

Datum

27 november 2025

Notanummer

2025-0000546586

Bijlagen

1. Aanbiedingsbrief TK
2. Aanbiedingsbrief EK
3. Verslag NL FSC 12 nov
4. Persbericht NL FSC 12

Aanleiding

Op 12 november heeft het Nederlands Financieel Stabiliteitscomité (FSC) vergaderd. Het verslag (bijlage 3) van deze vergadering wordt door de minister van Financiën naar de Eerste en Tweede Kamer gestuurd. De Nederlandsche Bank (DNB) stuurt meteen daarna een persbericht (bijlage 4) uit met de bevindingen van het overleg.

Beslispunten

1. Graag uw akkoord met het verzenden van het verslag van het FSC aan de Eerste en Tweede Kamer. Wij verzoeken u de aanbiedingsbrieven in bijlage 1 en 2 te ondertekenen.
2. Graag uw akkoord met het openbaar maken van de nu voorliggende nota, conform de beleidslijn Actieve openbaarmaking nota's. Omliggende delen worden voorafgaand aan openbaarmaking onzichtbaar gemaakt.

Kernpunten

- Tijdens de vergadering is stilgestaan bij de economische ontwikkelingen en actuele risico's voor de financiële stabiliteit, operationele en digitale weerbaarheid en de aanbevelingen van het Europees Comité voor Systeemrisico's (ESRB) met betrekking tot *stablecoins*.
- Voor de actuele ontwikkelingen en risico's voor de financiële stabiliteit constateert het FSC dat de impact van handelsheffingen tot dusver lijkt mee te vallen, maar wordt verwacht dat impact nog zal volgen. Daarnaast is de schuldhoudbaarheid van overheden, die onder druk staat door ruim begrotingsbeleid en de noodzaak tot hogere defensie uitgaven, een zorgpunt van het FSC. Ondanks toename van onderliggende risico's, lijken de financiële markten rustig. Financiële instellingen staan er goed voor.
- Het FSC ziet in het licht van operationele en digitale weerbaarheid dat de digitale afhankelijkheden groot zijn. Europese initiatieven zijn noodzakelijk om de strategische autonomie te vergroten. Tegelijkertijd spreekt het FSC waardering uit voor de samenwerking tussen toezichthouders, de overheid en de financiële sector om weerbaarheid te vergroten.
- In het kader van de ESRB-aanbevelingen over *stablecoins* constateert het FSC dat risico's rondom *stablecoins* die in meerdere jurisdicties worden uitgegeven moet worden beheerst. Tegelijkertijd moet er ruimte blijven voor innovatie.
- In het FSC-verslag en DNB-persbericht is opgenomen dat het FSC in een volgend overleg stil zal staan bij wat op Europees niveau nodig is om

strategische autonomie op het terrein van operationele en digitale weerbaarheid te vergroten.

Toelichting

Over het FSC

- Het FSC bespreekt tijdens haar overleg de belangrijkste risico's voor de financiële stabiliteit in Nederland. Daarbij bespreekt ze mogelijkheden om deze risico's te mitigeren en kan hierover aanbevelingen doen.
- In het FSC komen De Nederlandsche Bank (DNB), de Autoriteit Financiële Markten (AFM) en het ministerie van Financiën (TG) bijeen. Het CPB woont als externe deskundige de vergaderingen bij. Financiën neemt geen deel aan besluitvorming over signaleringen en aanbevelingen.
- Het comité komt tenminste tweemaal per jaar bijeen en staat onder voorzitterschap van de president van DNB.

Actuele ontwikkelingen en risico's voor de financiële stabiliteit

- De Nederlandse economie lijkt stabiel en veerkrachtig, ondanks geopolitieke onzekerheden. Groei en inflatie liggen in Nederland iets boven het Europese gemiddelde. De impact van handelsheffingen is vooralsnog beperkt, maar verwacht wordt dat dit nog volgt. De arbeidsmarkt blijft krap, maar de krapte zwakt wel wat af.
- Het risico op een eventuele correctie op de aandelenmarkten is groter geworden – ondanks onderliggende risico's zijn waarderingen verder gestegen, er zijn concentratierisico's en er zijn grote koersstijgingen van AI-bedrijven. Een stabiele aandelenmarkt is ook van belang in het kader van de pensioentransitie.
- Er worden m.n. stabiliteitsrisico's met betrekking tot de houdbaarheid van overheidsschulden geconstateerd buiten Nederland. Wel loopt ook het Nederlandse tekort op korte termijn weer op.
- Nederlandse financiële instellingen beschikken over stevige buffers en lijken goed gepositioneerd om schokken op te kunnen vangen. Risico's met betrekking tot verwevenheden tussen banken en non-bancaire financiële instellingen zijn wel een zorgpunt.
- In het kader van de stappen die worden gezet voor simplificatie van het toezichtsraamwerk, dat gegeven de verhoogde risico's voor de financiële stabiliteit er noodzaak is om de weerbaarheid van het stelsel ten minste op het huidige niveau blijft.

Operationele en digitale weerbaarheid

- De samenwerking tussen toezichthouders, de overheid en de financiële sector om de continuïteit van het betalingsverkeer te borgen en de cyberweerbaarheid te vergroten, wordt ook internationaal positief gewaardeerd. Wel geeft het FSC aan dat het werk nooit af is en dat het ook belangrijk is om breder te kijken dan de financiële sector, gezien de afhankelijkheden met andere sectoren zoals energie en telecommunicatie.
- Het FSC constateert dat voor het terugdringen van digitale afhankelijkheden Europese initiatieven nodig zijn, om de strategische autonomie te vergroten. De DORA-verordening (*Digital Operation Resilience Act*) biedt een kader voor toezicht op kritieke derde partijen. Het FSC benadrukt dat het regelgevend kader niet onbedoeld moet leiden tot bevoordeling van grote derde partijen.
- In een volgend overleg gaat het FSC graag nader in op wat nodig is om op Europees niveau de strategische autonomie op dit terrein te vergroten.

ESRB-aanbevelingen over stablecoins

- Het ESRB doet aanbevelingen over *stablecoins* die in meerdere jurisdicties worden uitgegeven – deze brengen risico's met zich meer door onduidelijkheid over claims op reserves en verschillen in regelgeving. Het ESRB adviseert om dergelijke constructies niet toe te staan, tenzij een maatregel als het equivalentievereiste wordt ingevoerd. Mogelijk komt het tot een wijziging van het regelgevend raamwerk.
- De FSC-leden erkennen de risico's die *stablecoins* kunnen hebben in grensoverschrijdende transacties. Het is belangrijk dat deze risico's worden geadresseerd, maar tegelijkertijd moet er ook ruimte blijven voor innovatie. In een later FSC zullen *stablecoins* nogmaals geagendeerd worden.

Communicatie

De woordvoering over het FSC wordt gedaan door DNB. DNB brengt een persbericht uit (zie bijlage 4) als de stukken in de Kamer liggen. Ook de AFM brengt een nieuwsbericht uit op haar website.

Politiek/bestuurlijke context

Niet van toepassing.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Niet van toepassing.